

СОУ Гимназија „Добри Даскалов“ Кавадарци

Заштита на животната средина

Март, 2021 година

Што е екологија?

- „Есо“ - животна средина и „Logos“ - Наука.
- Таа ги изучува **взаемните односи** меѓу живите организми и нивната **интеракција** со животната средина.
- **Екосистем** - животен простор на сите живи и неживи животни, па дури и поединци кои се вклучени во системот.
- **Биом** – поширок и поефикасен од екосистемот кои ги сочинува сите живи и неживи суштества.
- **Биосфера** - дел од светот кој е погоден за целиот животен живот. Биосферата ја покрива земјата почнувајќи од најдлабоките точки на водата, а потоа највисоките точки каде птиците можат да се качуваат, па дури и живеат, се под опсегот на Биосферата.
- **Биомаса** - вкупната маса на секој жив вид што може да се види. Заедница на повеќе популации во одредена област и оддел кој може да биде од интерес.
- **Еволуција**- способноста на живите организми ефикасно да се прилагодат на животната средина.

Загадување на воздухот

- Под загадување на воздухот се подразбира **внесување на нови некарактеристични физички, хемиски и биолошки материји во атмосферскиот воздух** или промена на одамна веќе присутните концентрации на овие материји во животната средина.
- Загадувањето на воздухот е несакана состојба на природната средина каде што **воздухот е загаден со супстанции** што се штетни за здравјето на човекот.
- **Загадувач на воздухот** е секоја супстанца која може да предизвика штета на луѓето и животната средина.
- Тие можат да бидат во форма на **цврсти честици, течни капки или гасови**. Освен тоа, тие може да се природни или создадени од човекот.

Отпадни води

- Голем извор на отпадни води претставуваат **населбите и индустриските капацитети** кои преку своите канализациски изливи ги загадуваат површинските води.
- Отпадните води се создаваат како резултат на животните активности на населението. Тие можат да содржат **предизвикувачи на заразни болести и паразити**, особено ако потекнуваат од кланиците.
- Отпадните води од населбите содржат и значителни количини детергенти, некои од нив подлежат на биолошко разложување, а некои не.
- **Детергентите се главен извор на фосфати**. Сето ова влијае на квалитетот на водата за употреба, но и на живиот свет кој опстојува таму.

Уништување на шумите

- Шумите се сечат за: дрво за градежништво, мебел, врати и правење хартија.
- Шумите се сечат и за добивање површини за одгледување на земјоделски култури и за градење нови куќи.
- Со сечење на шумите се уништува природното живеалиште на растенијата и животните.
- **Дрвјата се бели дробови на планетата Земја**, така што со нивно сечење се губи можноста за прочистување на воздухот.

Загадување со отпад

- Отпадот е еден од главните еколошки проблеми во многу европски земји, па и во Република Македонија земајќи го во предвид фактот дека количините на отпад постојано се зголемуваат.
- Отпадот се создава при човековите активностите и се гледа како неизбежен нус-продукт од економските активности.
- Создавањето на отпадот укажува на губење на материја и енергија и наметнува трошоци на општеството и државата за собирање, третман и депонирање на отпадот.
- Влијанието на депониите врз животната средина, а со тоа и врз здравјето на луѓето е големо поради тоа што се емитираат стакленичките гасови (метанот), органски микрополутанти (диоксини и фурани), испарливи тешки метали во воздухот и исцедокот од депониите кој се емитира во почвата и подземните води, а кој може да содржи токсични супстанции.
- Отпадоците ја загадуваат животната средина, привлекуваат животни кои претставуваат опасност за средината бидејќи можат да шират зарази и болести.
- Се уништува животната средина на растенијата и животните кои живееле на местото на депонијата.

Правила за одржување на чиста околина

- Не фрлај отпадоци!
- Селектирај и рециклирај!
- Не ги сечи или пали дрвјата!
- Исечените дрвја искористи ги максимално, без создавање на отпад од нив!
- Не ја троши водата залудно!
- Не ги уништувај природните живеалишта на животните!
- Избегнувај хемиски ѓубрива, пестициди...!
- Поддржувај органско производство!
- Користи обновливи извори на енергија!

Да ја заштитиме планетата Земја!

ЧУВАЈ ЈА ПЛАНЕТАТА ЗЕМЈА

И ДЕНЕС

И УТРЕ

ЗАСЕКОГАШ !!!

Ви благодариме на вниманието!

Подготвено од:

Ангел Ризов од 1-1 клас

Атанасие Илиевски од 1-1 клас

Ментор:

Богде Коцева – професор по биологија